

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMĄ NR. 1A-88/2022

2022 m. spalio 12 d. Nr. KT127-A-S116/2022

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Gintaro Godos, Danutės Jočienės, Giedrės Lastauskienės, Vytauto Mizaro, Algio Norkūno, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės,

sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-88/2022.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas prašo ištirti, ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 444 straipsnio 1 dalis, 445, 451 straipsniai neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 2, 6 dalims.

2. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2018 m. vasario 9 d. nutarimu pareiškėjo skundas dėl baudžiamosios bylos atnaujinimo atmetas, nes nenustatyta BPK 444 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų naujai paaiškėjusių aplinkybių, dėl kurių galima atnaujinti baudžiamąją bylą. Vilniaus apygardos teismas 2018 m. kovo 15 d. nutartimi pareiškėjo skundo dėl generalinio prokuroro 2018 m. vasario 9 d. nutarimo netenkino. Vilniaus apygardos teismas 2022 m. birželio 17 d. nutartimi tenkino pareiškėjo prašymą ir atnaujino praleistą terminą skundui dėl Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 15 d. nutarties paduoti. Lietuvos apeliacinis teismas 2022 m. liepos 22 d. neskundžiama nutartimi pareiškėjo skundą atmetė ir paliko galioti Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 15 d. nutartį.

3. Pareiškėjo prašymas Konstituciniam Teismui pateiktas 2022 m. rugsėjo 16 d.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

4. Pagal Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalį (2019 m. kovo 21 d. redakcija), kiekvienas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones.

5. Kaip minėta, pareiškėjas prašo ištirti, be kita ko, ar Konstitucijai neprieštarauja BPK 444 straipsnio 1 dalis.

Pareiškėjas savo abejones dėl BPK 444 straipsnio 1 dalies atitikties Konstitucijai grindžia tuo, kad jo baudžiamąją bylą nagrinėję teismai netinkamai įvertino faktines nusikaltimo, už kurį jis nuteistas, padarymo aplinkybes, nuslėpė, pareiškėjo manymu, bylai teisingai išspręsti reikšmingas aplinkybes, tačiau šios ir kitos pareiškėjo nurodytos aplinkybės nepagrįstai nebuvo pripažintos naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis ir baudžiamoji byla nebuvo atnaujinta, be kita ko, dėl to, kad ginčijamos BPK 444 straipsnio 1 dalies nuostatos, pareiškėjo nuomone, praktikoje yra netaikomos arba negali būti pritaikytos pareiškėjo situacijai.

5.1. Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. liepos 22 d. nutartyje, su kuria pareiškėjas sieja savo konstitucinių teisių pažeidimą, pažymėta, kad pareiškėjo skunde nurodytos aplinkybės, kurios, jo manymu, yra naujai paaiškėjusios aplinkybės, vertintinos tik kaip jo subjektyvi nuomonė dėl teismų atlikto byloje surinktų įrodymų vertinimo, tačiau įrodymų vertinimas ir nusikalstamos veikos kvalifikavimas netaikytinos BPK 444 straipsnio 1 dalyje įtvirtintomis naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis, dėl kurių galima atnaujinti baudžiamąją bylą.

5.2. Taigi, nors pareiškėjas prašo ištirti BPK 444 straipsnio 1 dalies atitiktį Konstitucijai, iš esmės jis kvestionuoja teismų formuojamą ginčijamo teisinio reguliavimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių, kaip pagrindo atnaujinti baudžiamąją bylą, taikymo ir aiškinimo praktiką bei ja remiantis priimtus pareiškėjo skundus nagrinėjusių teismų sprendimus.

5.3. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad, pagal Konstituciją, jis nesprendžia, ar teismų sprendimai neprieštarauja Konstitucijai ir (ar) įstatymams, neturi įgaliojimų peržiūrėti teismų išnagrinėtų bylų ir panaikinti (pakeisti) teismų sprendimų; pagal Konstituciją, Konstitucinis Teismas taip pat nesprendžia teisės aktų taikymo klausimų; teisės taikymo klausimus sprendžia teismas, nagrinėjantis konkrečią bylą. Prašymai išspręsti tokius klausimus yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2020 m. gegužės 6 d. sprendimas Nr. KT87-A-S82/2020, 2021 m. gegužės 7 d. sprendimas Nr. KT64-A-S59/2021, 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimas Nr. KT109-A-S100/2022).

Taigi ši pareiškėjo prašymo dalis yra nežinybinga Konstituciniam Teismui.

5.4. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą, Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą, jeigu jo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

5.5. Vadinasi, yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

6. Pareiškėjas taip pat prašo ištirti, ar Konstitucijai neprieštarauja BPK 445, 451 straipsniai.

6.1. Pagal BPK 445 straipsnį, baudžiamoji byla dėl naujai paaikšėjusių aplinkybių gali būti atnaujinama ne vėliau kaip per vienerius metus nuo naujų aplinkybių paaikšėjimo dienos, o BPK 451 straipsnyje yra reglamentuojami baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo įstatymo pritaikymo pagrindai.

Pažymėtina, kad, kaip matyti iš teismų sprendimų, su kuriais pareiškėjas sieja savo konstitucinių teisių pažeidimą, pareiškėjo baudžiamoji byla nebuvo atnaujinta ne dėl to, kad suėjo BPK 445 straipsnyje nurodytas terminas. Be to, minėtuose teismų sprendimuose nebuvo nagrinėjama, ar yra BPK 451 straipsnyje įtvirtinti pagrindai atnaujinti baudžiamąją bylą dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo įstatymo pritaikymo. Taigi BPK 445, 451 straipsniai nebuvo pagrindas priimti sprendimus, galėjusius pažeisti pareiškėjo konstitucines teises ar laisves.

6.2. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nurodytas asmuo turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Konstitucijai ir (ar) įstatymams neprieštarauja tik tokie Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti aktai, kurių pagrindu priimtas sprendimas galėjo pažeisti šio asmens konstitucines teises ar laisves; pagal Konstituciją, minėtas asmuo neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu nebuvo priimta tokio sprendimo (*inter alia* 2019 m. lapkričio 6 d. sprendimas Nr. KT43-A-S31/2019, 2020 m. vasario 5 d. sprendimas Nr. KT19-A-S19/2020, 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimas Nr. KT112-A-S103/2022).

6.3. Vadinasi, pagal Konstituciją, pareiškėjas neturi teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl BPK 445, 451 straipsnių atitikties Konstitucijai.

6.4. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 1 punktą, Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašymas paduotas institucijos ar asmens, neturinčių teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą.

6.5. Taigi yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti šią pareiškėjo prašymo dalį.

7. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 1, 2 punktais, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymą Nr. 1A-88/2022.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Gintaras Goda

Danutė Jočienė

Giedrė Lastauskienė

Vytautas Mizaras

Algis Norkūnas

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė